

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного
бізнесу

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)

“ ”

201 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 242 “Туризм”

за магістерською програмою професійного спрямування

«Економіка та організація туристичної діяльності»

на тему: **«Туризм як фактор забезпечення якості життя в Україні»**

Виконавець:

Студентка 68 групи ФМЄ

Шпак Тереза Геннадіївна _

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Лебедєв Ігор Васильович _

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА-2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ	
ЗАБЕСПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ	
1.1. Якість життя: поняття і фактори, що її формують.....	6
1.2. Роль туризму у забезпеченні якості життя	10
РОЗДІЛ 2. СТАН ВПЛИВУ ТУРИЗМУ НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ В	
УКРАЇНІ	
2.1. Стан якості життя в Україні.....	19
2.2. Стан туризму в Україні (2015-2018 р. р.).....	28
2.3. Основні показники розвитку туризму в Україні.....	38
РОЗДІЛ 3. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ	
ЖИТТЯ ШЛЯХОМ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ	
3.1. Заходи з розвитку соціально спрямованого туризму.....	41
3.2. Соціально-економічна результативність підвищення ролі туризму у забезпеченні якості життя.....	72
ВИСНОВКИ.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	81

ВСТУП

Актуальність теми: На сьогоднішній день немає сумнівів у тому, що перспективи розвитку туризму є одним з провідних шляхів для підвищення економіки країни та поліпшення якості життя. Туризм увійшов в XXI століття та став глибоким соціально-економічним і політичним явищем, який суттєво впливає на світоустрій та економіку багатьох країн і цілих регіонів. Туристичні потоки за останні роки за даними Всесвітньої туристичної організації (ВТО), досягли 1,087 млрд. прибуттів. [1]

Туризм став вигідною та високоприбутковою галуззю, на яку припадає 29% світового експорту послуг і 6% загального експорту товарів і послуг. Загальна експортна виручка від міжнародного туризму становить в середньому 1,4 трлн. дол. США . Більш як у 40 державах світу туризм є головним джерелом поповнення бюджету, а ще у 70-ти - однією з трьох основних статей бюджетних надходжень країни.

Саме впевненість у тому, що туристична галузь повинна підсилуватись, зумовило обрання в якості теми одну з малодосліджених галузей в Україні, комплексний аналіз умов якості життя населення через призму туристичної діяльності країни. Складність цієї роботи зумовлена не тільки об'єктивно-суб'єктивними підходами до дослідження такої категорії, але й змінами моделей розвитку України та відповідно змінами чи невизначеністю стратегічних орієнтирів розвитку туризму в Україні.

Значною мірою таке становище в державі вплинуло і на структуру роботи: перші два її розділи носять теоретико-методичний характер, в інших розглядаються можливості практичної реалізації як теоретичних, так і методичних напрацювань по даній проблематиці та відповідної адаптації їх до умов України.

Мета написання кваліфікаційної роботи – надання пропозицій щодо підвищення якості життя шляхом розвитку туризму.

Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення таких завдань:

- З'ясувати роль туризму у забезпеченні якості життя;
- Дослідити стан якості життя в Україні;
- Оцінити стан туризму в Україні;
- Визначити основні показники розвитку туризму в Україні;
- Розробити заходи з розвитку соціально спрямованого туризму;
- Оцінити соціально-економічну результативність підвищення ролі туризму у забезпеченні якості життя;

Об'єкт дослідження – процес розробки підвищення якості життя в Україні шляхом розвитку туризму.

Предмет дослідження- є розвиток туризм як фактору забезпечення якості життя.

Методика дослідження роботи

У роботі використовувався діалектичний метод. Для досягнення мети та вирішенню поставлених завдань використано такі загальнонаукові методи: абстрактно-логічний; системний аналіз; графічний.

Інформаційна база дослідження.

Теоретичну та методологічну основу дослідження становлять наукові праці вітчизняних вчених, законодавчі та нормативні акти України, методики Всесвітньої туристичної організації, довідково-інформаційні видання, дані статистичної звітності державних та туристичних підприємств.

Не зважаючи на велику кількість публікацій, присвячених розвитку туристичної індустрії, майже немає інформації про залежність якості життя країни від її туристичних показників.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання результатів дослідження для удосконалення розвитку туризму в Україні, що в свою чергу підвищить стан якості життя у цілому.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (20 найменувань). Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 81 сторінок комп'ютерного тексту. Основний зміст викладено на 75 сторінках. Робота містить 17 рисунків, 7 таблиць.

ВИСНОВКИ

У даній роботі ми провели аналіз нинішньої ситуації, яка є в Україні, з цього можна зробити висновок, що ж, незважаючи на складну економічну ситуацію в Україні для повномасштабної роботи із залучення туристів в Україну, підвищення її привабливості для інвестицій недостатньо тільки розвивати туризм в окремих регіонах, які наділені об'єктами особливої привабливості, доцільним є розвиток кожного міста та області. Але для того щоб це зробити потрібно розвивати економіку в цілому, бо туризм є дуже чутливою галуззю, і при будь-яких проблемах у країні, він почине потерпати. Неможливо розвивати туризм в країні, якщо не розвивається економіка, логістика, сфера обслуговування, не проводяться маркетингові дослідження, бо всі ці галузі пов'язані між собою та створюють єдиний організм, який є благо приємним для іноземних відвідувань, та для інвестицій.

Перспективними напрямками розвитку туризму слід вважати його соціалізацію, екологізацію та інформатизацію. При цьому політика формування ринку туристичних послуг має відповідати критеріям економічної результативності, соціальної ефективності та екологічної безпеки. У її реалізації активну участь повинні взяти участь вищі органи державного управління, місцеві органи державної виконавчої влади в галузі туризму, так і суб'єкти туристичної діяльності, профспілки, громадські об'єднання.

До числа пріоритетних завдань туристичної політики належить формування ринкової інфраструктури у сфері туризму. Це передбачає необхідність створення відповідних інститутів ринкового регулювання, забезпечення інформаційного обслуговування туристичних процесів, розвитку законодавчо-нормативної бази туризму.

Пріоритетним завданням розвитку туризму є запровадження ефективних методів економічного стимулювання, побудованих на принципах

туристичної ренти. Запропонована стратегія допоможе вирішити майже всі завдання які постають перед країною, яка хоче розвивати туристичну галузь.

Реалізація Основних напрямів стимулюватиме туристичну діяльність в Україні, посилить взаємозв'язок туризму з іншими пріоритетними сферами соціального, економічного та культурного розвитку окремих регіонів і всієї країни. А це, у свою чергу, сприятиме зростанню, авторитету України на світовому ринку туристичних послуг, зміцненню економіки країни, наповненню державного бюджету, створенню потужної туристичної галузі, зростанню добробуту українських громадян, збереженню історико-культурної спадщини, піднесенню духовного потенціалу суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. <https://media.unwto.org/ru>
2. http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245358162&cat_id=244993460
3. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. <https://dpsu.gov.ua/>
5. <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
6. <https://ukrstat.org/uk/menu/publikac.htm>
7. <https://www.numbeo.com/cost-of-living/>
8. <https://index.minfin.com.ua/ua/reference/people/>
9. <https://countrymeters.info/ru/Poland>
10. <https://knoema.ru/atlas/>
11. <https://www.kmu.gov.ua/npas/249826501>
12. <https://en.unesco.org/creative-cities/home>
13. Бартощук О. В. Оцінка розвитку туризму в Україні [Текст] / О. В. Бартощук // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – № 7. – С. 82–86.
14. Гуцол А.В. Інноваційні технології в туризмі: Навчальний посібник. - Северодонецьк: ПП «Поліграф-Сервіс», 2015. - 343 с.
15. Дядечко Л. П. Економіка туристичного бізнесу : Навчальний посібник / Л. П. Дядечко. – Київ: ЦУЛ, 2007. – 224 с.
16. Закон України “Про туризм”// Відомості Верховної Ради України. – 1995. – №31. – С. 24; [№ 2581-VIII від 02.10.2018](#), ВВР, 2018, № 46, ст.371
17. Лебедев І. В. Соціальне значення туризму / І. В. Лебедев // Туристичний бізнес: Світові тенденції та національні пріоритети: збірник наукових праць : матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції, 27 жовтня 2017 року. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. – С. 71-81
18. Організація надання туристичних послуг: навчальний посібник / В. Г. Герасименко, С. С. Галасюк. – Одеса: Атлант, 2014. – 244 с

19. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: Навчальний посібник. 2-ге вид. доп. і доопрац. / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – Херсон: Олді-Плюс, 2016. – 248 с. (з грифом МОН України).
20. Трохимець О.І. «Розвиток туризму в Україні та його стратегічне значення для національної економіки» / науково-виробничий журнал «Держава та регіони» № 3 2012 – 259 с – с 62 – 67 ISSN 1814-1161